

Viborg Privathospital - Patientinformation

Alt hvad du bør vide om
behandling af vådliggere

Velkommen til Viborg Privathospital

Denne vejledning er tænkt som en kort information om sygdommen, om den operative behandling og om efterbehandling og kontrol.

Formål med undersøgelsen

I 4-5 års alderen er de fleste børn blevet tørre om natten, men et stort antal børn er sengevædere eller lider af enuresis nocturna. I hver 1. klasse lider således 2-3 børn af enuresis nocturna og årligt bliver ca. 15 % spontant helbredte, altså tilstanden ophører uden behandling. I voksenalderen er der fortsat nogle procent der lider af tilstanden.

Hvorfor tisser nogen børn i sengen

Generelt er der tale om større natlig urinproduktion end urinblærens kapacitet. Der er forskellige typer af nattevædning.

En typisk arvelig form medfører, at der er en manglende natlig stigning af antidiuretisk hormon (udskilles fra hjernen, når man sover for at nedsætte urinproduktionen om natten) og dermed stor natlig urinproduktion. Hos andre er disse forhold normale, men urinblærens kapacitet er simpelthen bare for lille.

Der findes også typer, som skyldes en for høj udskillelse af kalcium eller natrium, hvilket trækker væske med sig og dermed øger mængden af urin.

Desuden kan luftvejslidelse øge udskillelsen af saltudskillende hormon, og dermed øge urinmængden. Endelig findes der blandingstyper og typer, der (endnu) ikke findes nogen årsag til.

Hvad kan man gøre for at hjælpe barnet

Lad være med at gøre sengevædning til et stort problem i familien. De fleste børn er i forvejen selv kede af, at de tisser i sengen. Det er fint, hvis familien kan støtte og være positivt indstillet. Fortæl barnet, at der er mange andre, der har det på samme måde.

Hvis der er eksempler i familien, er det godt at fortælle barnet, at den og den også havde det sådan, da han/hun var yngre. Det hjælper barnet at vide, at det ikke er den eneste, der har dette problem. I nogle tilfælde kan det mindske eller fjerne nattevædningen, at barnet drikker mere væske først på dagen og mindre væske sidst på dagen. Mange børn drikker næsten intet vand, før de kommer hjem om eftermiddagen, og den store væskemængde udskilles så om natten. Enkelte børn kan blive tørre ved at lade være med at drikke mælk efter middagstid, og enkelte børn bliver tørre af at få jerntilskud.

Om barnet skal sove med ble afgøres nemt af det enkelte barn sammen med familien. De fleste børn vil hellere sove med ble end at hele sengen er drivende våd. Hvis barnet ikke vil bruge ble, kan man bruge et vaskbart underlag - "tisselagen".

Hvornår skal man gå til lægen

- Hvis barnet fortsætter med at tisse i sengen, efter at det er blevet seks år.
- Hvis barnet har ligget tørt om natten og pludselig begynder at tisse i sengen.
- Hvis der er stærk lugt af barnets tis, hvis barnet klager over svien eller smerter når det tisser, eller når det lige har tisset.
- Hvis barnet begynder at tisse i bukserne om dagen.
- Hvis barnet tisser mange gange både om dagen og om natten.
- Hvis barnet har forstoppelse eller ufrivillig afgang af afføring i bukserne.
- Hvis du er urolig, og synes at der er noget unormalt på færde.

Viborg Privathospital - patientinformation

Hvad undersøger lægen

Lægen vil begynde med at spørge forældrene ud om barnet. Hvornår det fik kontrol over vandladningen om dagen, om der er andre problemer, om nogen anden i familien har haft lignende problemer og så videre. Dernæst vil han undersøge barnet. Føle på dets mave og underliv.

Lægen vil som regel også bede om en urinprøve for at udelukke, at der er bakterier/blærebetændelse. Eventuelt vil lægen også foreslå en blodprøve.

Hvilken behandlingsmetode anvendes

Hvis der er lille blærevolumen er behandlingen et ringeapparat. Brugen af ringeapparat vil gradvist øge blærevolumen. Udformningen af apparatet kan være forskellig. Nogle er et lille kobbernet, der lægges under lagenet og via en ledning til et lille ringeapparat ringer, når den første dråbe tis rammer lagenet. Andre har en lille føler, der placeres i underbukserne, og via en ledning aktiverer en klokke eller lignende. Vær opmærksom på at det kan tage flere uger, før effekten af ringeapparatet viser sig. Man skal således væbne både sig selv og barnet med tålmodighed. Husk også på at de fleste børn holder op med at tisse i sengen af sig selv, når der er gået lang tid nok. Det man gør, ved at behandle med for eksempel ringeapparatet, er at fremskynde denne proces. Hvis der er høj natlig urinproduktion kan man afprøve behandling med antidiuretisk hormon (for eksempel Minirin® som tablet eller som "desmospray"). Hormonet er ufarligt og uden bivirkninger selv ved lang tids brug. Det kan indtages som tabletter eller som næsespray. Næsespray giver den bedste medicinoptagelse i kroppen, men ved hævelse af næseslimhinden (for eksempel forkølelse) kan medicinen ikke optages og behandlingen svigter. Tabletbehandlingen giver meget individuel medicinoptagelse. Cirka 99 % af medicinen ødelægges i tarmen, hvorfor det kan betale sig at prøve store doser tabletter.

Behandlingsforløb

Første besøg

Konsultation hos specialsygeplejerske.

- Samtale med sygeplejerske med optagelse af "syge"historie.
- Flow undersøgelse (vandladningsprøve).
- Urin undersøgelse.
- Skanning for resturin (er blæren tom efter vandladning).
- Udlevering og gennemgang af væskevandladningsskema (spørgeskema).

Andet besøg

- Konsultation hos sygeplejerske og speciallæge i urinvejssygdomme.
- Gennemgang af væskevandladningsskema (spørgeskema).
- Undersøgelse af barnet.
- Start af behandling med:
  - Observation eller
  - Ringeapparat eller
  - Minirin.

(Hvis ringeapparat skal anvendes udleveres dette og er inkluderet i prisen. Hvis der skal bruges medicin (Minirin) skal dette betales af patienten.)

Herefter telefonkonsultation med sygeplejerske efter 6 og 12 uger.

Viborg Privathospital - patientinformation

Se meget mere på viborgprivathospital.dk

Spørgsmål

Opstår der inden operationen spørgsmål, som du har behov for at få afklaret, er du velkommen til at tage kontakt til Viborg Privathospital. Dette gælder også, hvis der opstår problemer eller hvis du er i tvivl om noget efter operationen.

Du er altid velkommen til at kontakte Viborg Privathospital.

Patientrettigheder

Vi beder dig kontakte klinikchef Søren Kjeldsen på telefon 87 25 08 99, hvis du som patient eller pårørende har modtaget en behandling, som du ikke er tilfreds med.

Øvrige klagemuligheder

Hvis du er kommet til skade som følge af en behandling eller efter brugen af et lægemiddel, kan du henvende dig til Viborg Privathospital.

Patientforsikringen

Nytorv 5
1450 København K
Telefon 33 12 43 43
www.patientforsikringen.dk

Hvis du vil klage over den behandling, du har modtaget eller f.eks. over brud på dine rettigheder som patient, kan du henvende dig til Patientombuddet eller patientkontoret i regionen.

Patientombuddet

Frederiksborggade 15, 2. sal
1360 København K
Telefon 72 28 66 00
www.patientombuddet.dk

Viborg Privathospital

Viborg Stadion, indgang 0
Stadion Allé 7, 2.
8800 Viborg

Telefon: 87 25 08 99
Telefontid:
Man. - tors. kl. 08.15-15.30
Fredag kl. 08.15-15.00
Fax: 87 25 08 98

post@viborgprivathospital.dk
www.viborgprivathospital.dk

Udarbejdet 14.09.11 af Tina Hansen
Revideres september 2014